

178b	דבר י'י אשר היה אל יואל בן פתואל שנינו בסדר עולם	א:א
	שיואל בן פתואל נתנבא נבואה זו בימי יהורם בן אחאב ובימי	
	אלישע ^a יתר הג(ר){ז}ם אכל הארבה על אותו רעב שהיה	א:ד
5	שבע שנים שמפרש בספר מלכים *ואלישע דבר אל האשה	
	אשר החיה את בנה לאמר קומי ולכי את ¹ וביתך וגורי באשר	
	תגורי כי קרא י'י לרעב וגם ב{ה}{א} אל הארץ שבע שנים ^b	
	ומצינו בהלכות גדולות שאילו ג' נביאים נתנבאו בפרק אחד	
	בימי בעשא יואל נחום וחבקוק ^c חסיל פת' דמחסר וכלה	
10	שאינו משאיר כלום כי גוי עלה אל ² ארצי אסיפת ארבה	א:ו
	קרוי גוי ותאנתי לקצפה אסכורצא חשוף ³ חשפה השליך	א:ז
	והלבינו ⁴ שריגיה משחשף ירוק שבאילן הלבנו שריגיה הם	
	לבינים ויבישים קל מהרה אלי לשון יללה על בעל נעוריה	א:ח
	שאינן לה תנחומים שודד ⁵ שדה אבלה אדמה זהו מן הכפולים	א:י
	שבתחילתן סתומים ובצידן מפורשים כשהוא אומ' שודד שדה	
15	איני יודע ממה שודד כשהוא אומ' אבלה אדמה איני יודע ממה	
	אבלה הרי פתרון בצידן מה שאמרתי שודד שדה כי שודד ⁶	
	דגן ומה שאמרתי אבלה אדמה פת' מפני שהוביש תירוש	
	איכרים ⁷ נוגשי שוורים כורמים ⁸ נוטעי כרמים קדשו צום	א:יא
20	קראו הבחרו צום הלא ⁹ נגד עינינו אוכל ¹⁰ נכרת ולא יכולנו	א:אבז
	להצילו מפני חיות רעות עבשו פרודות ¹¹ כמ' עפשו ולשון	א:יז
	התלמוד שלא תתעפש הפת ^d פרודות דוגש בלעז	
	מגרפותיהם ¹² צרקלש בלעז נהרסו ממגורות ¹³ אסיפת	
	תבואה בגורן נבוכו ¹⁴ עדרי בקר כמו *נבוכים ¹⁵ הם בארץ ^e	א:יח
25	שהולכים לכאן ולכאן למצוא דשא אליך י'י אקרא כשהנביא	א:יט

¹ כת' אָתִי M^{AL} | ² על M^{AL} | ³ חס' M^{AL} | ⁴ הלבניו M^{AL} | ⁵ חס' M^{AL} | ⁶ חס' M^{AL} | ⁷ חס' M^{AL} | ⁸ חס' M^{AL} | ⁹ מל' M^{AL} | ¹⁰ חס' M^{AL} | ¹¹ חס' M^{AL} | ¹² חס' M^{AL} | ¹³ חס' M^{AL} | ¹⁴ חס' M^{AL} | ¹⁵ חס' M^L

^a אין בסע"ר | ^b מל"ב ח,א | ^c הל"ג עו | ^d עיין בבלי כר' ו ע"ב או בבלי פס' מה ע"ב | ^e שמו' יד,ג

1 [פירוש ספר יואל B; פירוש יואל DG; נבואת יואל E; אחל פי' יואל F 3 בן פתואל] < DEFG 5 שמפרש] שמפרש C 6 ולכי] לכי B 7 שנים] < C 8 נתנבאו] < G 9 בימי] + מנשה DG | וחבקוק] חבקוק BF | דמחסר] שמחסר DEFG | וכלה] יכלה F 10 אל] על DEG | ארבה] הרבה E 11 אסכורצא] + בלע' B; איסקורצ"א בלע' D; איסקורצ"א בלע"ז E; איסקורצא F; השליך] והשליך G | חשוף] חסוף C | חשפה] חספה C; חשפא DG | השליך] והשליך B 12 והלבינו] הלבניו B 13 לבינים] לבנים DEG | ויבישים] ויבושים B 14 שודד... אדמה] שודד אדמה אבלה אדמה B 16 איני¹] אינו C 17 מה] < DEFG; ממה C | שדה] בשדה B 18 ומה] < DEFG; וממה C | שאמרתי] ושאמ' DEFG | פת'] < BDEFG 19 נוגשי] נושאי B; הורשי DEFG | שוורים] בשוורים DEFG 20 קראו] + עצרה BDEFG | הבחרו] תבחרו BDEFG; הבקרו C | צום] צאן CE | ולא] לא DEFG 21 כמ'] < DEFG | עפשו] + פרודות B | ולשון] ולפי DG 22 שלא] < C | דוגש] דוג"ש DE 23 צרקלש] צירקליש BFG; צירקלי"ש DE; צרקליש C | בלעז] < C; + פרודות תר' יונתן גרבי יין מגרפותיהן תרג' יונתן מגרפותיהן מגופה כיסוי חבית G | נהרסו] < DEFG 25 לכאן ולכאן] לכן ולכן F | כשהנביא] כשנביא DFG; + היה C

	א:כ	רואה כך היה הקב"ה קורא על האש אבלה אדמה אכלה נאות מדבר מלון מדבר שהרועים לנים בו ¹ וגם בהמות ¹ תערוג אליך פתר איילות השדה תערוגנה בקולן פתר ערג לאיילים. כנהם לשחלים
5	ב:א ב:ב	תקעו שופר בציון לעשות דרישה וחקירה כמוהו ² לא נהיה מעולם ³ ואחריו לא יוסיף ⁴ ואם תאמר הלא ארבה מצרים הוא אומ' *לפניו לא היה כן ארבה כמוהו ⁵ ואחריו לא היה כן ^א אלא מין ארבה אחד ודאי לא היה לפניו ואחריו שיזיק כמותו וארבעה מיני ארבה שהיו בימי פתואל לא היה לפניהם ואחריהם שיזיקו כמותם לפניו אש כלומ' לפניו של אותו ארבה ולאחריו ואכל הכל כגן עדן הארץ לפניו ואחריו מדבר שממה פתר ארץ שהיתה כגן עדן לפני בוא {ו} הארבה עליה אחר שבא עליה היתה מדבר שממה כל פנים קיבצו ⁶ פארור תירג' קידרא ^ב ובעד השליח ⁷ לפני כלי זיין יפלו ולא יראו מהם ישוקו ⁸ שונרנט בלעז שמש וירח קדרו שכיסו *את עיני ⁹ הארץ ותחשך הארץ ^ג וי' נתן קולו לפני חילו לפני חילו הוא ארבה הקב"ה השמיע לכם דבר זה לפני בוא חילו הרב כדי שתעשו תשובה מי יודע ישוב וניחם ¹⁰ פתרון כתרגומ' כלומ' מי {ג} {ש} יודע בעצמו שחטא יעשה תשובה וינחם על רעתו ^ד והשאיר אחריו ברכה וכנגד שאמ' למעלה *הכרת מנחה ונסך מבית י' ^ה חזר ואמ' כאן מנחה ונסך לי' אלהיכם בין האולם ולמזבח יבכו הכהנים משרתי י' עד שאתם יכולים להיקרב בבית המקדש יקריבו זה בין האולם ולמזבח נחלתך לחרפה חרפת רעב ויקנא י' לארצו ואם תעשו תשובה מיד ויקנא י' לארצו שלא יהא בה
10	ב:ג	
15	ב:ו ב:ח ב:ט ב:יא	
179a	ב:יז	
25	ב:יח	

1-1 גמ בהמות שדה M^{AL} | חס' M^{AL} 2 | חס' M^{AL} 3 | מן העולם M^{AL} | חס' M^{AL} 4 | חס' M^{AL} 5 | חס' M^L | חס' M^{AL} 6 | חס' M^{AL} 7 | חס' M^{AL} 8 | חס' M^{AL} 9 + כל M^L | חס' M^L 10

^א שמו' י, יד | ^ב עיין ת"י שם | ^ג שמו' י, טו; עיין גם שמו' י, יז | ^ד עיין ת"י שם | ^ה יוא' א, ט

1 אבלה] < BDEFG | אדמה] < BCDEFG 2 מדבר] + אש היגיל שאוכל ושורף את התבואה נאות המדבר BC; + אש שאוכל ושורף התבואה נאות מדבר DEFG | מדבר] 2 המדבר B 3 פתר] פירוש DFG | איילות] חיילות C | פתר] < DEFG 4 לשחלים] לאריות DEFG 5 בציון] ציון DG 6 ואחריו... יוסיף] < DEFG; + כמוהו C | ארבה] בארבה BDEFG 7 הוא] < DEFG | לא] < F < DEFG 8 אלא] < DEFG | לא... ואחריו] לא יהיה כן אחריו DEFG 9 שהיו] שהיה C פתואל] יואל BDEFG 10 ואחריהם] ולאחריהם B | כלומ'] < DEFG 11 ולאחריו] < DEFG | הכל] הרבה DG | הארץ... 12 ממה] < C | ואחריו... 12 שממה] < DEFG 12 פתר... עדן] < CDEFG | בוא] בא CF 13 עליה] < DEFG | אחר] ואחר B | כל פנים] < DEFG 14 קידרא] + שחרות כקדירה G 15 שונרנט] שובירנט B; שוברנט"ט DE; שורבינט F; שוברנט G 16 ותחשך הארץ] < DEFG 17 לפני חילו] < DEFG | ארבה] < F | לכם] < DEFG 18 בוא] בא DF | תשובה] תשוב C 20 על רעתו] מרעתו DEFG 21 כאן] < DEFG 22 ולמזבח] למזבח C 23 עד שאתם] שאינכם DEFG | יקריבו... 24 ולמזבח] < DEFG 24 חרפת] לחרפת DG 25 ואם] אם DEFG | יהא] יהיה G

- רעב מפני שחמל על עמו כנגד שאמ' למעלה *שודד¹ דגן
 הוביש תירוש^a וכול' אומ' אני לכם עכשיו הנני שולח² לכם
 את הדגן ואת התירוש³ ואת היצהר⁴ ושבתי אותו⁵ כנגד
 שאמ' למעלה *אל⁶ תתן נחלתך לחרפה^b הנני אומ' לכם שלא
 אתן⁷ עוד חרפת רעב⁷ בגוים כנגד שאמ' למעלה *כי גוי עלה
 אל⁸ ארצי^c הריני אומ' ואת הצפוני ארחיק מעליכם אותו גוי
 הבא מצפון ארחיק מעליכם והדחתיו אל ארץ צייה⁹ ושממה
 במדבר את פניו אל הים הקדמוני¹⁰ וסופו¹¹ אל הים אותו
 ארבה שמילא כל ארץ ישראל מים המזרח ועד ים המערב
 אדיחנו *ותבאש הארץ^d מבאשו ומצחנתו כנגד שאמ' למעלה
 *שודד¹² שדה אבלה אדמה^e חזר וריפא כאן אל תיראי אדמה
 גילי ושימחי¹³ כי הגדיל י'י לעשות כי הקב"ה הגדיל לך
 ניסים כנגד שאמ' למעלה *גם בהמות שדה תערוג אליך כי
 יבשו אפיקי מים ואש אכלה נאות מדבר^f וחזר ואמ' אל
 תיראו בהמות שדי כי דשאו נאות מדבר כי עץ נשא פריו
 תא' וגפ'¹⁵ נתנו חילם ובני ציון גילו ושמחו בי'י
 אלהיכם כי נתן לכם את המורה לצדקה ויורד לכם גשם
 יורה¹⁶ ומלקוש בראשון מטר יורה שהיה בעתו לבוא
 במרחשוון ומלקוש שהיה עתו לבוא בניסן הרי שניהם באים
 בניסן יורה מביא עמו שזורעין במרחשוון ומלקוש מביא עמו
 תבואת ניסן וכן שנינו במסכת תעניות באחד בניסן אמ' להן
 הנביא לישראל צאו וזרעו אמרו לי מי שיש לו קביים יאכלנו
 ויחייה או יזרעינו וימות אמ' להם אעפ"כ צאו וזרעו ועשה
 להם הקב"ה נס שגדלה התבואה שהיו זורעין במרחשוון ואותה
 שזורעין בניסן ואעפ"כ נמצא עומר קרב בזמנו בי"ו בניסן

¹ חס' M^{AL} | חס' M^L | ² חס' M^L | ³ והתירוש M^L | ⁴ והיצהר M^L | ⁵⁻⁵ ושבעתם אתו M^L | ⁶ חס' M^L | ⁷⁻⁷ אתכם עוד הרפה M^L | ⁸ על M^L | ⁹ חס' M^L | ¹⁰ חס' M^L | ¹¹ חס' M^L | ¹² חס' M^{AL} | ¹³ חס' M^L | ¹⁴ המדבר M^L | ¹⁵⁻¹⁵ תאנה וגפן M^L | ¹⁶ מורה M^L

^a יוא' א, | ^b יוא' ב, | ^c יוא' א, | ^d שמו' ח, | ^e יוא' א, | ^f יוא' א, כ

1 כנגד] לפי DEFG | למעלה] לעיל EF 2 הוביש תירוש] < BDEFG | וכול'] < DEFG; וגו' B | הנני] אני C | שולח] < F 3 כנגד] וכנגד G 4 אל] ואל DEFG | לחרפה] < DEFG 5 אתן] < F; + אתכם BCDEFG 6 אל] על BCE | הריני] < DEFG | אומ'] ואמ' F | אותו... 7 מעליכם] ורבו' פיר' זה יצר הרע G | גוי] הגוי EF 7 ושממה] < DEFG 8 במדבר] כמדבר C | את] < G הימ'] + האחרון ועלה BE; + ועלה DFG 9 כל] את BDEFG | ישראל] < B 11 חזר] < DEFG | אדמה... 12 ושימחי] < DEFG 12 יי'] < BDEFG 13 כי... 14 מדבר] < DEFG 14 יבשו] יבושו BC | אפיקי] ספיקי C | מדבר] המדבר C | וחזר] חזר BCDEFG 15 תיראי] תיראי BDEG | המדבר] C | יורה... 17 גשם] וגו' DEFG 18 יורה שהיה] שהיה BDEFG 19 שהיה] שהיא G | יורה... 21 ניסן] < DEFG 21 להן] < B 22 לי] לו BCDEFG | קביים] + חיטים חיטים B; קב חטים DEFG 23 אעפ"כ] < C צאן] וצאו C 24 שהיו זורעין] שזורעה DEFG | במרחשוון] בניסן F | ואותה] כותה F 25 שזורעין] שזורעה DEFG | בניסן] במרחשוון F

	ושתי הלחם בעצרת ^a הה"ד ויורד לכם גשם יורה ומלקוש	
	בראשון חילי הגדול זה החיל שאמ' למעלה *וי' נתן קולו	ב:כה
	לפני חילו ^b הוא ארבה להפליא שבאחד בניסן זרעו חיטים	ב:כו
	ושעורים ובי"ו בו קרב העומר ושתי הלחם בעצרת ולא	
5	יבושו¹ עמי לעולם כאן מתנבא על לעתיד לבוא	
	חלומות² יחלימו³ שבחלומ' ובחזיון לילה ידבר הקב"ה	ג:א
	עמהם ונתתי מופתים בשמים ובארץ אף זה מן הכפולים	ג:ג
	כשהוא אומ' ונתתי מופתים בשמים ובארץ איני יודע מה	
	מופתים יתן בשמים וכשהוא אומ' בארץ איני יודע מה מופתים	
10	יתן בארץ הרי לך פתרון בצידן מופתים שאתן בשמים ⁴ אש	
	ותמרות⁴ עשן ובארץ דם השמש יהפך לחושך⁵ והירח לדם	ג:ד
	(מפני שאומות העולם מונין להן ועובדים להם {וכן הוא})	
	וכן הוא אומ' *מאותות ⁶ השמים אל תחתו כי יחתו הגוים	
	מהמה ⁷ ובשרידיהם אשר י' קורא⁷ פתרו' לאותן שנשארו	ג:ה
15	לאותו יום שנגזר עליהם שיראו אותה נחמה קורא ריששנית	
	בלעז	
	ויתנו את⁸ הילד בזונה שהיו נוהגין ביזיון בישראל צור⁹	ד:ג
	וצידון וכל גלילי¹⁰ פלשת אילו שכני ארץ ישראל צור	ד:ד
	וצידון יושבי במערבה של ארץ ישראל עושו ובואו¹¹ כל	ד:יא
20	הגוים פתר דונש כמו עשת כמו עשת ברזל ^d וכן תירגם	
	ויתכנשו ^e שמה¹² הנחת גיבוריך¹² *ונחת קשת נחושה	
	זרועותי ^{f13} אל עמק יהושפט כי שם אשב לשפוט¹⁴ לא של	ד:יב
	יהושפט היה אותו העמק אלא עמק זהו ירושלם כמ' דאמ'	
179b	*הנם ¹⁵ אליך יושבת ¹⁶ העמק צור המישור ^{17g} ולמה נקרא	
25	שמה עמק יהושפט כי שם אשב לשפוט את הגוים שילחו¹⁸	ד:יג
	מגל כי בשל קציר מגל בלעז שינלא בשל מדוד כתבואה זו	

¹ חס' M^L | ² חס' M^L | ³ חס' M^L | ⁴⁻⁴ ואש ותימרות M^L | ⁵ חס' M^L | ⁶ ומאותות M^L | ⁷ חס' M^L | ⁸ M^{AL} < | ⁹ חס' M^{AL} | ¹⁰ גלילות M^{AL} | ¹¹ ובאו M^{AL} | ¹²⁻¹² הנחת יהוה גבוריך M^{AL} | ¹³ חס' M^{AL} | ¹⁴ חס' M^{AL} | ¹⁵ הנני M^L | ¹⁶ חס' M^L | ¹⁷ חס' M^L | ¹⁸ חס' M^{AL}

^a עיין בבלי תע' ה"ע"א | ב' יוא' ב, יא' | ב' ירמ' י, יב | ^d צריך לבדוק | ^e ת"י שם | ^f ש"מ"ב כבלה, | ^g ירמ' כא, יג

1 הה"ד... 4 בעצרת] < BDEFG | יורה] C < **3** ארבה] הארבה C **5** מתנבא] BCDEFG | לעתיד] העתיד BDEFG **6** יחלימו] יחלומון BCDEFG | **7** מן] < D **8** ובארץ] < BC **9** בשמים] בארץ BDEFG | וכשהוא... 10 בארץ] < BDEFG | אומ'] < C **10** בצידון] בצידו DEF **11** דם] < DEFG **12** מונין להן] < DEFG **13** מאותות] ומאותות C **14** פתרו'] < DEFG **15** לאותן] מאותו DEFG | קורא... 16 בלעז] < DEFG | ריששנית] דיששנית C **17** בישראל] ליש' B **18** גלילי] גליל C **19** יושבין] יושבין BDEFG | במערבה] במערה B; בערבה C **20** כמו עשת¹] < BDEFG | עשת²] עשות C **21** שמה] < DEFG | ונחת] + כמו BEF; + ישובור גבורתם כמ' DG **22** זרועותי] < DEG; זרועות F | אל] < DEFG **23** זהו] זו DEFG | דאמ'] כדא' BC; כדכת' DEFG **24** הנם] הנני BG | אליך] < B **25** שמה] שמו DEG | את] + כל B שילחו] שלחו BDEFG **26** מגל...² מדוד] < DEFG | שינלא] רישלא B; שירלא C | זו] < DEFG

- שנתבשלו פירותיה לקצור כמ' כן לבשי אספו את כל הגוים
 לירושלם תיתמלא סיפקם שפשעו יותר מדי שם בירושלם
 הנחת י'י גיבוריהם וישפטם שם באו ורדו¹ כי מלאה גת
 הישיקו² היקבים כמו היקב שמשקין אותו מן היין כשהוא
 מלא על גדותיו ורודין ומסקטין הענבים כמו כן כשתתמלא
 5 סאתם שירבה רעתם אז יצר להם רדו שרינייר בל' המונים
 המונים בעמק החרוץ פת' חבורות חבורות יאספו כל האומות
 בעמק יהושפט ולמה נקרא שמה עמק החרוץ אלא שכל מי
 שנשפט שם דינו חרוץ לעולם והוא כמו *את משפטיך אתה
 10 רחצת^{a3} וכל אפיקי יהודה ילכו מים לפי שעד עכשיו לא היו
 שם מים כי אם מי השילוח רחוק מירושלם והיו מוכרין אותן
 שם ביוקר לכך נאמר וכל אפיקי ומעיין⁴ מבית י'י יוצא⁵
 והשקה את נחל השיטים⁶ והשקה פת' יגיע עד נחל השיטים
 שהוא חוץ לארץ ישראל מחמס בני יהודה מחמס שעשו לבני
 15 יהודה וניקיתי⁷ דמם לא ניקיתי⁸ וניקיתי את החמס אבל דמם
 של ששפכו לא אנקה
 נשלם פירוש יואל

¹ רדו M^{AL} | ² חס' M^{AL} | ³⁻³ כן משפטך אתה חרצת M^{AL} | ⁴ חס' M^{AL} | ⁵ יצא
 M^{AL} | ⁶ חס' M^{AL} | ⁷ חס' M^{AL} | ⁸ חס' M^{AL}

^a מ"א כ,מ

1 שנתבשלו] שנתבלה DEF | פירותיה] DEF | לבשי] DEF < DEF; לבשו C
 | אספו] אספי DEG **2** תיתמלא] ותתמלא DEF | מדי] מדי B **4** כמו היקב]
 היקב DEF **5** על] + כל BC | על... ורודין] DEF < DEF | ומסקטין ומסחטין
 BCDEF **6** שרינייר] שרינייר E **7** פת'] DEF < DEF **8** אלא] CDEF <
 שכל] כל DEF **9** דינו חרוץ] הוא חרוץ דינו B | כמו] כו G | את] G < G; כן
 BDEF **10** רחצת] חרצת BCDEF | היו] יהו C; היה DEF **11** אותן
 שם] שם אותם BDFG **12** אפיקי] + יהודה E **13** יגיע] והגיע C **15** וניקיתי¹]
 + את B | דמם²] EFG < **16** של] + ישראל BCDEF **17** נשלם... יואל] <
 E; נשלם פירוש ספר יואל B; נשלם ספר יואל ברוך רופא חלי עמו ישראל אמן C;
 נשלם פי יואל DFG